

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
แนวการสัมภาษณ์เจาะลึก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แนวการสัมภาษณ์เจาะลึก

ด้านสภาพของปัญหาความขัดแย้ง

1. ท่านคิดว่ากระบวนการที่นำไปสู่การเกิดความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีขั้นตอนพัฒนาอย่างไรบ้าง
2. ท่านคิดว่าความขัดแย้งนั้นมีการสะสมจนเกิดเป็นความรุนแรงทางการเมืองได้อย่างไร และเพราะอะไรจึงเป็นเช่นนั้น
3. ท่านทราบหรือไม่ว่าเหตุการณ์ของความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นดังกล่าวมีคนหรือกลุ่มคนที่มาเกี่ยวข้องเป็นใครบ้าง เพราะเหตุใด

ด้านปัจจัยสาเหตุของความขัดแย้ง

1. ปัจจัยสาเหตุของความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิด ความเชื่อของท่าน มีสาเหตุมาจากอะไร อย่างไร
2. การจัดสรรผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การรับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น ท่านคิดว่ามีผลทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือไม่ อย่างไร
3. ความแตกต่างทางอุดมการณ์ทางการเมือง (ความคิด ความเชื่อ ความชอบ) ท่านคิดว่าเป็นปัจจัยสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือไม่ อย่างไร
4. การแย่งชิงตำแหน่งทางการเมือง เช่น นายกเทศมนตรี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ท่านคิดว่าเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การเกิดความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือไม่ อย่างไร
5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่าง ท่านคิดว่ามีผลทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านคิดว่าการเลือกตั้งมีผลต่อความขัดแย้งหรือไม่อย่างไร
7. ในความคิดของท่านมีปัจจัยอื่นๆ อีกหรือไม่ที่มีผลต่อความขัดแย้งของทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะอย่างไรจึงเป็นเช่นนั้น

ด้านแนวทางในการจัดการความขัดแย้ง

1. ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันหากเกิดความขัดแย้งขึ้นภายในชุมชน มีวิธีในการบริหารจัดการความขัดแย้งหรือไม่ อย่างไร

2. กลไกของระบบเครือข่ายและผู้อาวุโสจะสามารถจัดการความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ได้หรือไม่อย่างไร
3. กลไกของระบบวัดจะสามารถจัดการความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ได้หรือไม่ อย่างไร
4. ผู้มีอิทธิพลทางการเมืองท้องถิ่นจะสามารถจัดการความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกได้หรือไม่ อย่างไร
5. มีกลไกอื่นๆ อีกหรือไม่ที่สามารถจัดการความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก
6. การใกล้เคียงข้อพิพาทชุมชนสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกได้หรือไม่ อย่างไร
 - 6.1 การประณามประณอมให้ทุกฝ่ายได้
 - 6.2 การหาคนกลางมาเจรจาไกล่เกลี่ย
 - 6.3 การให้คู่ขัดแย้งมาปรับความเข้าใจกัน
 - 6.4 อื่นๆ
7. กระบวนการยุติธรรม เช่น ตำรวจ อัยการ ศาล เป็นต้น สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกได้หรือไม่ อย่างไร
 - 7.1 การประณามประณอมให้ทุกฝ่ายได้
 - 7.2 การหาคนกลางมาเจรจาไกล่เกลี่ย
 - 7.3 การให้คู่ขัดแย้งมาปรับความเข้าใจกัน
 - 7.4 อื่นๆ
8. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองของเทศบาลแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก มีแนวทางอย่างอื่นหรือไม่ อย่างไร และเพราะอะไรจึงเป็นเช่นนั้น

ภาคผนวก ข
แนวการสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานชุมชน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แนวการสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานชุมชน

1. ชุมชนแห่งนี้ มีประวัติความเป็นมาและความหมายอย่างไร
2. ชุมชนแห่งนี้ มีอายุยาวนานเท่าไร มีเรื่องราวเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร
3. ผู้คนที่อาศัยอยู่บริเวณนี้ มาจากไหน มีเชื้อชาติอะไรบ้าง และมีการอพยพเข้าออกอย่างไร
4. ชุมชนแห่งนี้ได้ผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญๆ มาอย่างไร
 - 4.1 อะไรเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงนั้น (ถนน, ไฟฟ้า, โทรศัพท์ เป็นต้น)
 - 4.2 ผลกระทบที่สำคัญอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงคืออะไร
5. ลักษณะเครือข่ายของชุมชนที่อาศัยเป็นอย่างไร
6. อาชีพหลักของคนในชุมชนแห่งนี้ คืออาชีพอะไร
7. มีอาชีพเสริมหรือไม่ (เช่น ปลูกพืชสวนครัว หรือหัตถกรรม)
8. ผลผลิตจากการประกอบอาชีพพอเลี้ยงตัวเอง และครอบครัวหรือไม่
 - 8.1 หากไม่พอทำอย่างไร
 - 8.2 ถ้ามีส่วนเกินจากการผลิตชุมชนทำไปอย่างไร
9. ลักษณะการขายตัวของเศรษฐกิจเงินตรา และการผลิตเพื่อขายเกิดขึ้นเมื่อไร เพราะเหตุใดอะไรเป็นปัจจัยสำคัญ
10. ปัญหาหนี้สินในชุมชนแห่งนี้เป็นอย่างไร
11. โครงสร้างชนชั้นทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร
12. โครงสร้างชนชั้นทางสังคมเป็นอย่างไร
13. ลักษณะของระบบเครือญาติในชุมชนเป็นอย่างไร มีบทบาททางสังคมอย่างไร
14. ลักษณะของระบบอุปถัมภ์ในชุมชนเป็นอย่างไร
15. ระบบความเชื่อเดิม/ประเพณี/วัฒนธรรมของชุมชนเป็นอย่างไร (เช่น ถิ่นพุทธ/ผี/พราหมณ์) และสภาพปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปเช่นไร
16. วัฒนธรรมบทบาทต่อชุมชนอย่างไร ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
17. ใครเป็นผู้นำชุมชน ชาวบ้านมีเกณฑ์ในการพิจารณาอย่างไร (ตำแหน่ง/การศึกษา/เงิน/อิทธิพล/พิธีกรรม/มนุษยสัมพันธ์)
18. ผู้นำที่เป็นทางการของชุมชนแห่งนี้เป็นใคร มีบทบาทอย่างไร
19. ผู้นำตามธรรมชาติหรือนำแบบไม่เป็นทางการเป็นใคร มีบทบาทอย่างไร
20. ชุมชนกองดินมีกฎระเบียบที่สำคัญอะไรบ้าง
21. กระบวนการในการตัดสินใจปัญหาของชุมชนเป็นอย่างไร
22. การรวมกลุ่มกันตามประเพณีเป็นอย่างไร เช่น กลุ่มอาชีพ/กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ เป็นต้น
23. การรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร เช่น สหกรณ์/สมาคม เป็นต้น

ภาคผนวก ค

พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542

พรบ.เปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติ
เปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล
พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้บรรดาสุขาภิบาลตามกฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาลที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีฐานะเป็นเทศบาลตำบลตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาลในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕ ให้กรรมการสุขาภิบาลซึ่งได้รับเลือกตั้งและดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลตำบลที่เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลนั้น จนกว่าจะครบวาระที่เหลืออยู่เดิมของกรรมการสุขาภิบาลนั้น

ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลให้ครบจำนวนของสภาเทศบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยเทศบาลภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระของสมาชิกสภาเทศบาลตามวรรคหนึ่ง

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับกับกรณีที่ว่าระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลตามวรรคหนึ่งมีเหลืออยู่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีเช่นนั้น ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๐ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สมาชิกสภาเทศบาลตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง เลือกสมาชิกด้วยกันเองเป็นนายกเทศมนตรีคนหนึ่งและเทศมนตรีสองคนประกอบเป็นคณะเทศมนตรีแล้วเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

เทศบาลใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเพิ่มขึ้นตามมาตรา ๙ วรรคสอง ให้สมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลนั้นเลือกสมาชิกด้วยกันเองเป็นนายกเทศมนตรีคนหนึ่งและเทศมนตรีสองคนประกอบเป็นคณะเทศมนตรี แล้วเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเพิ่มขึ้น และให้คณะเทศมนตรีตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งในวันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะเทศมนตรี

มาตรา ๑๑ บรรดาข้อบังคับ กฎ ระเบียบ ประกาศ มติ และคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาลหรือกฎหมายอื่นที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเป็นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

มาตรา ๑๒ ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาใช้บังคับกับเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้สำนักทะเบียนอำเภอ ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ที่มีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมการปฏิบัติงานการทะเบียนราษฎรในเขตสุขาภิบาลเดิมยังคงมีหน้าที่ดังกล่าวในเขตเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

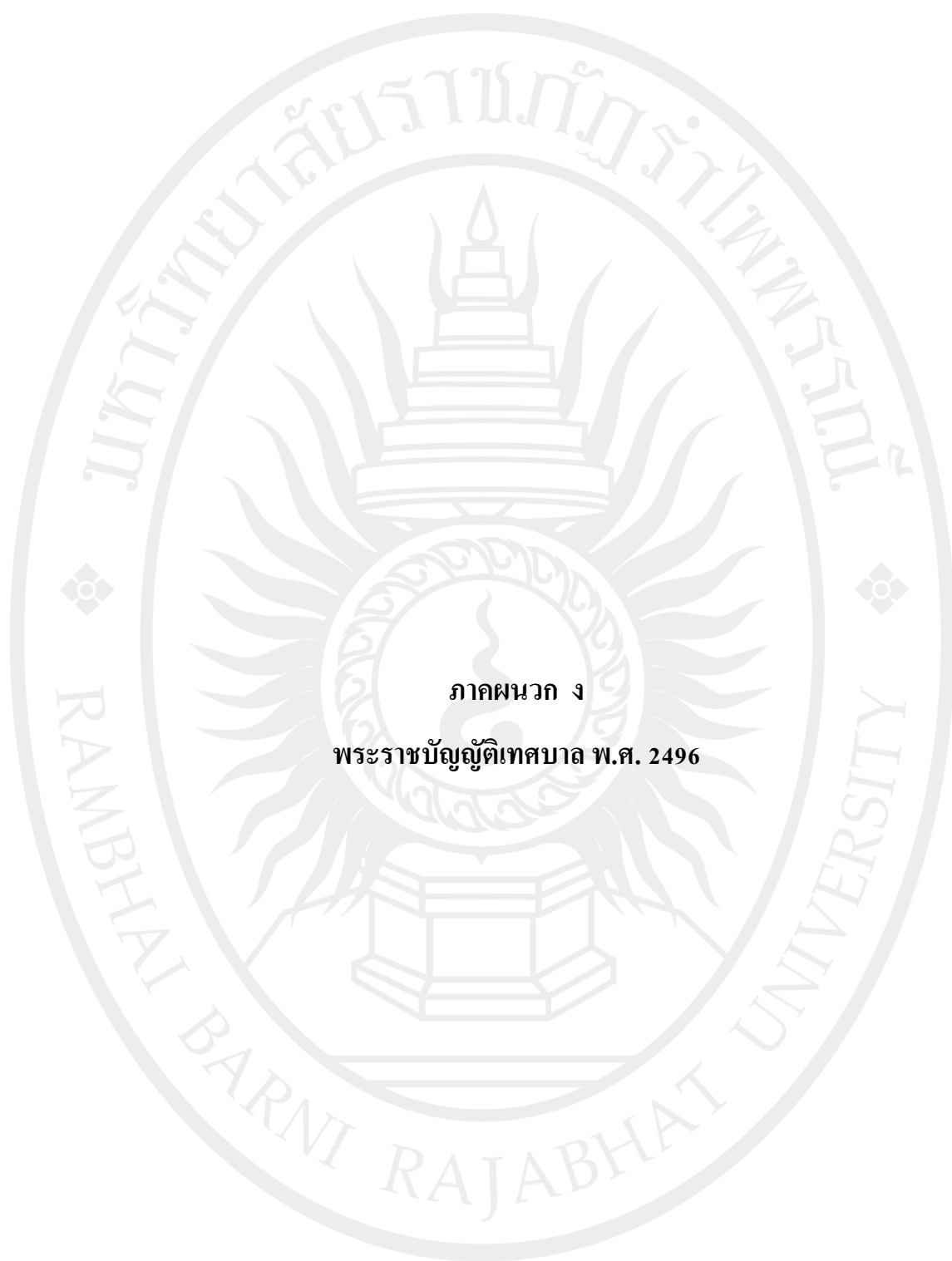
มาตรา ๑๓ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเขตเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีอำนาจหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง หรือครบวาระแต่ไม่เกินห้าปี และมีให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในเขตเทศบาลนั้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ง

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พระราชบัญญัติ

เทศบาล

พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเทศบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๖ และบรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครแล้ว ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้นในเขตเทศบาลตำบลใด ถ้าหมดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ ให้เทศบาลที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ คงมีฐานะเป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ตามที่เป็นอยู่ แล้วแต่กรณี มีอำนาจหน้าที่และอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๐/ตอนที่ ๑๔/หน้า ๒๒๒/๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๖

๒ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖ บรรดาเทศบัญญัติที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖ พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๑ และพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๖ หรือโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น ให้คงใช้บังคับได้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเทศบัญญัติดังกล่าวในวรรคก่อนไม่ชำระค่าปรับ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๐ วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับ

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้งเทศบาล

มาตรา ๗ เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาล ให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา ๘๓ เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยสภาพตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ปลัดเทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

มาตรา ๘๔ เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา ๑๐๕ เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา ๑๐๖ เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศ

กระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

๓ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

๔ มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

๕ มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

๖ มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๑๒๗ ภายใต้อำนาจมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ การเปลี่ยนชื่อเทศบาลหรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย

ในกรณีที่เป็นการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร ให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคหนึ่งสิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้นเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป

มาตรา ๑๓๘ ภายใต้อำนาจมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้วอาจถูกเปลี่ยนแปลงฐานะหรือยุบเลิกได้โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะตามความในวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากสภาพแห่งเทศบาลเดิมนับแต่วันที่ได้ออกเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นต้นไป บรรดาทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และสิทธิเรียกร้องของเทศบาลเดิมให้อโอนไปเป็นของเทศบาลใหม่ในขณะเดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติที่ได้ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้วคงให้ใช้บังคับต่อไป

ส่วนที่ ๒

องค์การเทศบาล

มาตรา ๑๔๕ องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี

บทที่ ๑

สภาเทศบาล

มาตรา ๑๕๑๐ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามจำนวน ดังต่อไปนี้

(๑) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน

(๒) สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน

(๓) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มี

ลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว จะต้อง

๓ มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

๔ มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

๑๐ มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

ไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่า ทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปี นับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มี อยู่

มาตรา ๔๘ ทวิบทศ๕๐ สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการเทศบาลโดยไม่มีการลงมติ

ญัตติตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อประธานสภาเทศบาล และให้ประธานสภาเทศบาลกำหนดวัน สำหรับการอภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าห้าวันและไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับญัตติ แล้วแจ้งให้นายกเทศมนตรีทราบ

มาตรา ๔๘ เตรศ๕๑ นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ๕๒ กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหาร ราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย

(๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล

(๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และ

เลขานุการนายกเทศมนตรี

(๔) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๕) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น
มาตรา ๔๘ จตุทศ ๕๑ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และ
เลขานุการนายกเทศมนตรี ต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ
รัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ
รัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลใน
ธุรกิจการงานตามปกติ

(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็น
คู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ๕๔บทบัญญัติตาม
มาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญหรือ
เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคล
ดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่ง
กรรมการของรัฐสภาหรือวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นอื่น
หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็น โดยตำแหน่ง